

3.11.2016

Dnro 5224/4/15

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Mikko Sarja

ARVOPAPERIEN HALLINTAREKISTERIHANKKEESTA TIEDOTTAMINEN

1

KIRJOITUKSENNE

Pyysitte julkisuudessa olleisiin tietoihin viitaten eduskunnan oikeusasiamiestä tutkimaan valtiovarainministeriön menettelyä arvopaperien hallintarekisterihanketta koskevasta lainsäädäntöhankkeesta tiedottamisessa. Mielestänne ministeriön virkamiehet olivat pyrkineet kontrolloimaan yleistä mielipidettä valmisteilla olleesta asiasta eivätkä olleet avoimesti ja totuudenmukaisesti tarjonneet tietoa eduskunnalle, medialle ja kansalaisille. Edelleen katsoitte virkamiesten estäneen tai vaikeuttaneen toimittajien työtä tai suoranaisesti pyrkineen valikoimaan ne toimittajat, joiden kanssa asiasta kommunikoidaan.

2

SELVITYS

2.1

Yleistä

Valtiovarainministeriötä on samaa aihepiiriä koskeneen kanteluasian dnro 4663/4/15 selvittämisen yhteydessä pyydetty antamaan selvityksensä myös Teidän kanteluunne. Valtiovarainministeriön viestintäjohtaja on antanut selvityksen ja ministeriö on antanut lausunnon (22.12.2015, dnro VM/2482/02.04.01.00/2015). Kantelussanne tarkoitetuilta osin asiakirjoista ilmenee muun muassa seuraavaa.

2.2

Viestintäjohtajan selvitys

Viestintäsuunnitelman taustoista viestintäjohtaja on todennut, että hallintarekisterihankkeen viestintäsuunnitelma oli lähtenyt siitä, että julkisuudessa olleet tiedot hallintarekisteristä olivat ministeriön mielestä olleet yksipuolisia keskittyen lähinnä tiedonsaantiin. Ministeriön käsityksen mukaan mediassa oli muodostunut kuva siitä, että koko hankkeen tarkoitus oli ollut mahdollistaa omistusten salaaminen ulkomailla. Ministeriö oli halunnut tuoda esiin myös muita näkökulmia, kuten kilpailun avautumisen ja sen hyödyt.

Suunnitelmassa oli ollut epäonnistuneita sanavalintoja, kuten ”vaihdetaan keskustelun näkökulma omistusten julkisuudesta kilpailun avautumiseen”, joista oli saattanut syntyä väärä kuva ministeriön tavoitteista. Viestintäjohtaja on kuitenkin korostanut sitä, että tämän epäonnistuneesti muotoillun tavoitteen lisäksi suunnitelmaan oli kirjattu myös kaksi muuta tavoitetta, eli ministeriön näkemyksen esiin tuominen (kerrotaan, mitä esitys sisältää ja miksi) ja keskustelun monipuolistaminen (tuodaan aiheesta esiin ns. ”iso kuva”).

Yleisen mielipiteen kontrollointia koskeneesta väitteestänne ministeriö on todennut, että tuolainen kontrollointi ei ollut tarkoituksena vaan sen varmistaminen, että erilaiset näkökulmat tulevat esiin monipuolisesti. Tämä oli ilmennyt myös viestintäsuunnitelmassa määritellyistä

ydinviesteistä, jotka olivat sisältäneet monipuolisesti eri näkökulmia, myös median tiedonsaannin ja riskin viranomaisten tiedonsaannin heikkenemisestä.

Hanketta koskeneesta viestinnästä viestintäjohtaja on todennut, että ministeriö oli tarjonnut asiasta tietoa avoimesti, laajasti ja totuudenmukaisesti. Hankkeesta oli tiedotettu useilla tiedotteilla (selvityksessä on lähemmin lueteltu kaikki asiasta ajalla 2.10.–2.12.2015 julkaistut viestintämateriaalit).

Toimittajien työn vaikeuttamista koskeneesta väitteestä viestintäjohtaja on todennut, että kaikki viestintämateriaali oli julkaistu ministeriön verkkosivuilla. Tiedotteet ja uutiset olivat lisäksi lähteneet valtioneuvoston mediapalvelun kautta kaikille toimittajille, jotka olivat tilanneet ministeriön tiedotteita ja uutisia. Aineistoa oli jaettu myös ministeriön Twitter-tilillä. Virkamiehet olivat antaneet asiasta toimittajille lukuisia haastatteluita ja käyneet heidän kanssaan taustakeskusteluita. Asiasta oli järjestetty kaksi taustatilaisuutta. Jotta toimittajien tasapuolisesta kohtelusta ei heräisi jatkossa epäilyjä, ministeriön johto on linjannut, että jatkossa tilaisuksiin, joissa virkamiehet taustoittavat toimittajia, lähetetään kutsu kaikkiin toimituksiin. Jo aiemmin kaikki tiedotustilaisuudet ovat olleet avoimia kaikille toimittajille.

2.3

Valtiovarainministeriön lausunto

Viestintäsuunnitelman taustoista valtiovarainministeriö on todennut, että ministeriö oli laatinut hallintarekisteröintihankkeen viestintäsuunnitelman 15.9.2015 ja hankkeen viestintää oli suunniteltu tiiviissä yhteistyössä viestintäyksikön, asiantuntijoiden ja ministerin erityisavustajan kesken. Suunnitelma oli lähetetty ministerille 16.9.2015. Viestintäsuunnitelmassa oli lueteltu medioita ja toimittajia, joita asiassa lähestyttäisiin.

Valtiovarainministeriön viestintäohjeistus perustuu valtioneuvoston kanslian valtionhallinnon viestintää koskevaan ohjeistukseen. Lisäksi valtiovarainministeriön hankeprosessi on määritelty hanketyön käsikirjassa, jonka mukaan viestintäsuunnitelmat sisältyvät hankesuunnitelmiin. Ohjeistuksen mukaan hankkeen viestintäsuunnitelma tehdään yhdessä viestintäyksikön kanssa. Viestintäsuunnitelman tarkoitus on antaa hankkeen tiedottamiselle suuntaviivat siitä, kenelle, milloin ja millä laajuudella tiedotetaan sekä kenen vastuulla tiedottamisen eri osa-alueet ovat. Viestintäsuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Valtioneuvoston ja ministeriöiden viestintä on toisaalta viranomaistehtävien hoitamista ja toisaalta keskeinen osa hallituksen ja ministeriöiden poliittista johtamista. Rajan vetäminen näiden kahden välille on vaikeaa. Tästä syystä viestintäsuunnitelman laadintaan olivat osallistuneet viestinnän lisäksi ministeriön asiantuntijat ja valtiovarainministerin erityisavustaja. Suunnitelma oli lähetetty ministerille tiedoksi.

Viestintäsuunnitelman sisällöstä ministeriö on todennut, että siinä oli kuvattu hankkeen viestinnän tavoitteet, ydinviestit, riskit, kohderyhmät tärkeysjärjestyksessä, viestintään osallistuvien roolitus sekä viestintätoimet. Medioista oli suunnitelmassa nostettu esiin ne, jotka olivat kyselleet hankkeesta.

Ministeriön mukaan suunnitelmassa oli ollut epäonnistuneita sanavalintoja, joista oli saattanut syntyä väärä kuva ministeriön tavoitteista. Tarkoituksena ei ollut millään tavalla kontrolloida yleistä mielipidettä vaan varmistaa, että erilaiset näkökulmat tulivat esiin monipuolisesti.

Hanketta koskeneesta viestinnästä ministeriö on todennut, että ministeriö oli viestinyt hankkeesta laajasti ja monipuolisesti erilaisin viestinnän välinein. Valtiovarainministeriö oli tiedotta-

nut hankkeesta useilla tiedotteilla. Hankkeesta oli julkaistu kysymyksiä ja vastauksia - dokumentti, jota oli päivitetty sitä mukaa kuin julkisuudessa oli noussut uusia kysymyksiä. Koko viestinnän aineisto oli koottu valtiovarainministeriön verkkosivuille.

Eduskunnan informoinnista ministeriö on todennut, että EU:n arvopaperikeskusasetuksen neuvotteluun liittyen eduskunnalle oli annettu seuraavat U- ja U-jatkokirjelmät: 1) valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa ja arvopaperikeskuksista sekä direktiivin 98/26/EY muuttamisesta (arvopaperikeskusasetus), 2) valtioneuvoston yllämainittua kirjelmää täydentävä selvitys ja 3) selvitys talousvaliokunnalle 9.10.2015. Ministeriö on myös tuonut esiin, että oikeuskanslerille oli asiaan liittyen tehty kantelu vuonna 2013 mutta hän ei ollut löytänyt asiassa moitittavaa (ratkaisu 11.3.2014, dnro OKV/1736/1/2013).

3

RATKAISU

3.1

Oikeudellisen arvioinnin lähtökohdat

3.1.1

Viranomaisten viestintää ohjaava sääntely

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (jäljempänä julkisuuslain) 3 §:n mukaan tässä laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiin ja etuun.

Julkisuuslain 17 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on tämän lain mukaisia päätöksiä tehdessään ja muutoinkin tehtäviään hoitaessaan velvollinen huolehtimaan siitä, että tietojen saamista viranomaisen toiminnasta ei rajoiteta ilman asiallista ja laissa säädettyä perustetta eikä enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeellista ja että tiedon pyytäjiä kohdellaan tasapuolisesti.

Julkisuuslain 19 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on, jollei salassapitosäännöksistä muuta johdu, pidettävä saatavissa asiakirjoja, joista selviävät tiedot: 1) lainsäädännön uudistamista koskevan työn käynnistämisestä, sitä koskevasta toimeksiannosta, asetetusta määräajasta sekä valmistelusta vastaavasta henkilöstä; 2) valmisteilla olevista yleisesti merkittäviä kysymyksiä koskevista suunnitelmista, selvityksistä ja ratkaisuista. Saman pykälän 2 momentin mukaan viranomaisen on pyydetäessä annettava suullisesti tai muulla sopivalla tavalla tietoja 1 momentissa mainittujen asioiden käsittelyvaiheesta, esillä olevista vaihtoehdoista ja niiden vaikutusten arvioinneista sekä asiaan liittyvistä yksilöiden ja yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksista.

Julkisuuslain 20 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta annetun asetuksen (jäljempänä julkisuusasetuksen) 2 a luvussa (8 a–8c §) säädetään tarkemmin valtionhallinnon viestinnästä.

Julkisuusasetuksen 8 a §:n 1 momentin mukaan valtion hallintoviranomaisten ja muiden valtion virastojen ja laitosten sekä tuomioistuinten ja muiden lainkäyttöviranomaisten (valtionhallinnon viranomaisen) tiedotuksen, julkaisu- ja viestintätoiminnan ja muun viestinnän tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta sekä tuottaa ja jakaa tietoa, joka luo yksilöille ja yhteisöille edellytyksiä muodostaa mahdollisimman totuudenmukainen kuva viranomaisten toiminnasta, vaikuttaa hallintoviranomaisissa valmisteilla oleviin yleisesti merkittäviin asioihin sekä valvoa omia etujaan ja oikeuksiaan. Valtionhallinnon viranomaisten viestintää suunniteltaessa ja toteutettaessa on 2 momentin mukaan otettava huomioon viestinnän merkitys viranomaiselle säädettyjen tehtävien tehokkaassa hoitamisessa sekä viranomaisen ja kansalais- ja etujärjestöjen välisessä yhteistyössä.

Julkisuusasetuksen 8 b §:n 1 momentin mukaan valtionhallinnon viranomaisen on sille säädetty tehtävät huomioon ottaen arvioitava ja suunniteltava toimenpiteet viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 19 ja 20 §:ssä tarkoitettujen velvoitteiden toteuttamiseksi (viestintäsuunnitelma). Viestintäsuunnitelmaa laadittaessa on 2 momentin mukaan otettava erityisesti huomioon, miten voidaan turvata yksilöiden ja yhteisöjen mahdollisuudet saada tietoja vireillä olevista yleisesti merkittävistä asioista sekä esittää käsityksensä niistä asian käsittelyn eri vaiheissa (1 kohta), ja miten huolehditaan eri väestöryhmien, kansalaisjärjestöjen, yhteisöjen ja tiedotusvälineiden viranomaisen toimintaan kohdistuvista erityisistä tiedontarpeista (4 kohta).

Julkisuusasetuksen 8 c §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava siitä, että viestinnän edellytykset on turvattu avoimuuden toteuttamiseksi viranomaisen toiminnassa. Tässä tarkoituksessa on pykälän 3 kohdan mukaan erityisesti pidettävä huolta siitä, että esittely- ja valmistelutehtävissä toimiville virkamiehille on annettu tarpeellista koulutusta ja ohjeita viestinnän suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistumisesta.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. Saman lain 7 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen velvollisuudesta tiedottaa toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 20 §:n 2 momentissa.

Muuna aineistona voidaan mainita valtioneuvoston kanslian laatima Valtionhallinnon viestintäsuositus (Valtioneuvoston kanslian määräykset, ohjeet ja suositukset 2/2010), joka on nyttemmin uudistettavana. Valtioneuvoston kanslian maaliskuussa 2016 asettaman työryhmän ehdotus uudeksi valtionhallinnon viestintäsuositukseksi on julkaistu syyskuussa 2016 (Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 13/2016).

3.1.2

Aiemmat laillisuusvalvontaratkaisut

Oikeuskanslerin ratkaisut

Apulaisoikeuskanslerin sijainen on ratkaisussaan 11.3.2014 *dnro OKV/1736/1/2013* arvioinut julkisuudessa ollutta väitettä siitä, että valtiovarainministeriö olisi pyrkinyt harhauttamaan eduskunnan talousvaliokuntaa EU:ssa valmisteilla olleen arvopaperikeskusasetuksen väärällä tulkinnalla. Ratkaisun mukaan näytti siltä, että valtiovarainministeriön tavoitteet arvopaperikeskusasetuksen valmistelussa olivat välittyneet julkisuuteen joiltakin osin epäselvästi ja virheellisesti. Lisäksi ratkaisussa tuotiin esiin, että asiassa voi osaltaan olla kyse siitäkin, että valmisteilla olevasta EU-lainsäädännöstä ja sen vaikutuksista kansalliseen sääntelyyn oli erilaisia

näkemyksiä. Apulaisoikeuskanslerin sijaisella ei ollut aihetta epäillä valtiovarainministeriötä eikä sen virkamiehiä lainvastaisesta tai virheellisestä menettelystä asian valmistelussa.

Oikeuskansleri on ratkaisuihissaan 4.1.2016 *dnro:t OKV/1662/1/2015* ym. arvioinut silloisen valtiovarainministerin hallintarekisteriasiaa koskevaa lausumaa eduskunnan kyselytunnilla. Oikeuskanslerilla ei ollut syytä epäillä, että valtiovarainministeri olisi antanut kyselytunnilla hallintarekisteriasiaa koskevia virheellisiä tietoja tarkoituksellisesti. Kun valtiovarainministeri oli eduskunnassa ministerin nauttiman luottamuksen arviointimenettelyn yhteydessä todennut antamiensa tietojen virheellisyyden ja korostanut ministerin huolellisuusvelvollisuutta tietojen antamisessa, asia ei enää antanut aihetta enempiin oikeuskanslerin toimenpiteisiin.

Oikeusasiamiehen ratkaisut

Olen ratkaisussani 12.10.2016 *dnro 5612/4/15* arvioinut valtiovarainministeriön 2.10.2015 antamaa tiedotetta ”Arvopaperien säilytys avautuu kilpailulle”. Kantelussa väitettiin tiedotteen olleen sisällöltään harhaanjohtava. Totesin, että kyse oli ministeriössä valmisteilla olleen lain-säädännön valmistelusta tiedottamisesta ja EU:n arvopaperikeskusasetuksen säännöksiin oli liittynyt tiettyä tulkinnanvaraisuutta ja siitä johtuvaa kansallisen sääntelyn liikkumavaraa, mikä ilmeni asiaa koskeneista valtiopäiväasiakirjoista (HE 28/2016 vp ja PeVL 15/2016 vp). Minulla ei ollut perusteita epäillä lainvastaista menettelyä tiedotettaessa hallituksen lainvalmistelun EU-oikeudellisesta perustasta. Kantelu ei johtanut toimenpiteisiin.

Olen päätöksessäni 26.10.2016 *dnro 4663/4/15*, joka on julkaistu kokonaisuudessaan oikeusasiamiehen verkkosivuilla osoitteessa www.oikeusasiamies.fi, arvioinut hallintarekisterihankkeen viestintään liittyen muun muassa haastatteluista kieltäytymistä, osallistujien rajaamista ministeriön taustatilaisuuksiin sekä kuvaamista ja siteeraamista koskevien ehtojen asettamista noissa taustatilaisuuksissa.

Osallistujien määrän rajaamisesta toin yhtäältä esiin viranomaiselle kuluvaan harkintavallan kutsuttaessa tiedotusvälineitä ja niiden edustajia erilaisin tilaisuuksiin. Toisaalta korostin valintaperusteiden hyväksyttävyyttä ja tasapuolisuutta sekä sitä, että eri ihmisryhmien tiedonsaanti-tarpeet on otettava huomioon. Tilanteesta ja aiheesta riippuen voidaan kiinnittää huomiota esimerkiksi alueellisiin ja kielellisiin sekä luonnollisesti myös erilaisiin käytännöllisiin näkökoh-tiin, kuten tilakysymyksiin. Sen sijaan hyväksyttävänä ei voitaisi pitää vain sellaisten toimitta-jien kutsumista, joiden ministeriö ennalta joko tietää tai olettaa kirjoittavan kulloisestakin ai-heesta ministeriön kannalta myötämielisesti.

Totesin, että minulla ei lähtökohtaisesti ole yleisellä tasolla oikeudellisia perusteita puuttua siihen, että ministeriö tai muu viranomainen rajaa taustatilaisuuden osallistujajoukkoa, jos ra-jauksessa noudatetaan edellä esitettyjä periaatteita.

3.2

Arviointi

Arvostelunne valtiovarainministeriön viestintää kohtaan perustui julkisuudessa olleisiin tietoihin eli kirjoitukseenne linkitettyyn aineistoon. Tätä yksilöidymmin ette juurikaan tuonut esiin, mihin seikkoihin halusitte oikeusasiamiehen nimenomaisesti ottavan kantaa. Näistä lähtökohdista totean seuraavan.

Ensinnäkin katsoitte, että virkamiehet olivat pyrkineet kontrolloimaan yleistä mielipidettä val-misteilla olleesta asiasta.

Mikäli tarkoittitte toteamuksellanne sitä, että ministeriö olisi yrittänyt ohjata julkista keskustelua haluamaansa suuntaan, arvioin tämän näkemyksenne liittyvän ministeriön viestintäsuunnitelman kohtaan, joka oli muotoiltu seuraavasti: ”Vaihdetaan keskustelun näkökulma omistusten julkisuudesta kilpailun avautumiseen”. Ministeriö on selvityksessään pitänyt sanavalintaa epäonnistuneena, koska se on voinut antaa väärän kuvan ministeriön tavoitteista.

Mielestäni viestintäsuunnitelman edellä mainittua kohtaa tulee tarkastella – ei niinkään irrallisena vaan – sen tarkoitettussa asiayhteydessä eli siitä näkökulmasta, mikä syy oli ollut tuon suunnitelmaan kirjatun tavoitteen taustalla. Ministeriön mielestä julkisuudessa olleet tiedot hallintarekisteriasiaista olivat olleet yksipuolisia ja mediassa oli muodostunut kuva siitä, että koko hankkeen tarkoitus oli ollut mahdollistaa omistusten salaaminen ulkomailla. Ministeriön viestinnän tarkoitus oli ollut tuoda esiin myös muita näkökulmia, kuten kilpailun avautumista ja sen hyötyjä. Tämä voidaan mielestäni nähdä pyrkimyksenä tuoda keskusteluun sisällöllistä moninaisuutta ja tasapuolisuutta.

Edellä todetun vuoksi ja kun ministeriön viestintäsuunnitelmassa itsessään ei ole ollut kyse yleisölle suunnatusta tiedottamisesta, jossa selkeän ja ymmärrettävän kielenkäytön vaatimus korostuu, vaan ennen muuta viranomaisen sisäiseen käyttöön tarkoitettu asiakirjasta, katson, ettei asia edellytä toimenpiteitäni.

Toiseksi katsoitte, että virkamiehet eivät olleet avoimesti ja totuudenmukaisesti tarjonneet tietoa medialle ja kansalaisille.

Totean ensinnäkin tiedottamisen avoimuudesta, että valtiovarainministeriö oli saaduista selvityksistä ilmenevällä tavalla julkaissut hanketta koskeneita tiedotteita ja uutisia sekä kysymyksiä ja vastauksia -dokumentin, jota oli päivitetty sitä mukaa kuin julkisuudessa oli noussut uusia kysymyksiä. Viestintämateriaali oli julkaistu ministeriön verkkosivuilla, minkä lisäksi tiedotteet ja uutiset olivat lähteneet valtioneuvoston mediapalvelun kautta kaikille toimittajille, jotka olivat niitä tilanneet. Aineistoa oli myös jaettu ministeriön Twitter-tilillä, ja virkamiehet olivat antaneet asiasta toimittajille haastatteluita ja käyneet heidän kanssaan taustakeskusteluita. Asiasta oli järjestetty kaksi taustatilaisuutta.

Tiedottamisen totuudenmukaisuuden osalta totean jo arvioineeni asiaa yhden tiedotteen osalta.

Edellä mainituilta osin asiassa ei ilmennyt sellaista, joka edellyttäisi enempiä toimenpiteitäni.

Kolmanneksi katsoitte, että virkamiehet eivät olleet avoimesti ja totuudenmukaisesti tarjonneet tietoa eduskunnalle. Tältä osin totean apulaisoikeuskanslerin sijaisen jo käsitelleen asiaa tästä näkökulmasta, minkä vuoksi asia ei edellytä enempiä toimenpiteitäni.

Neljänneksi katsoitte virkamiesten estäneen tai vaikeuttaneen toimittajien työtä tai suoranaisesti pyrkineen valikoimaan ne toimittajat, joiden kanssa asiasta kommunikoidaan.

Tältä osin arvioin sitä, että EU:n arvopaperikeskusasetusta koskevassa viestintäsuunnitelmassa oli erikseen mainittu tahot, joille annetaan haastatteluita ja toimitetaan taustamateriaalia. Suunnitelman mukaan haastattelutilaisuuteen kutsutaan toimittajia, jotka olivat kyselleet asiasta. Tällä perusteella suunnitelmassa oli mainittu nimeltä kaksi toimittajaa kahdesta eri nimeltä mainitusta mediasta. Taustamateriaalia oli merkitty tarjottavan yhden nimeltä mainitun valtakunnallisen lehden yhdelle nimeltä mainitulle henkilölle.

Valtiovarainministeriön mukaan medioista oli suunnitelmassa nostettu esiin ne, jotka olivat kyselleet hankkeesta.

Olen aiemmassa päätöksessäni jo arvioinut toimittajien osallistumisen rajaamista ministeriön järjestämiin taustatilaisuuksiin ja korostanut valintaperusteiden hyväksyttävyyttä ja tasapuolisuutta sekä eri ihmisryhmien tiedonsaantitarpeiden huomioon ottamista. Nämä lähtökohdat pätevät mielestäni myös siihen, kun arvioidaan haastattelutilaisuuksiin kutsuttavien toimittajien valintaa ja taustamateriaalin lähettämistä heille. Tiedossani ei toisaalta ole käytettävissäni olleen aineiston perusteella, oliko haastatteluita tosiasiallisesti annettu ja taustamateriaalia toimitettu vain viestintäsuunnitelmassa mainituille tahoille vai myös muille. Yleisellä tasolla totean, että esimerkiksi taustamateriaalin on asianmukaista olla myös muiden toimittajien saatavilla sikäli kuin he sitä pyytävät.

3.3

Lopputulos

Kantelunne ei edellytä enempiä toimenpiteitäni. Saatan edellä kohdassa 3.2 esittämäni arviot ja näkökohdat valtiovarainministeriön ja sen viestintäjohtajan tietoon lähettämällä heille jäljennöksen ratkaisustani.